

Časová osa Chipu Domácí přehrávače

Filmové trháky jsou právě tak zábavné v obývacím pokoji jako v kinosále. Cesta od prvních **PÁSKOVÝCH VIDEOREKORDÉRŮ** k Blu-ray přehrávačům však byla poměrně dlouhá a poznamenaná neustálou válkou různých formátů.

CHRISTOPH SCHMIDT

Začalo to videorekordéry velikosti skříně. Jedním z prvních přehrávačů bylo zařízení Loewe Optacord 500, které se objevilo na mezinárodní výstavě radiozařízení v roce 1961 v Berlíně. Bylo navrženo s cílem doma přehrávat a nahrávat televizní programy. Jedněmi z prvních vlastníků

Optacordu se stali John Lennon a Paul McCartney – zpočátku samozřejmě byla takovéto zařízení pro běžného uživatele cenově nedostupná.

Zkušenosti z nahrávacího studia se těmto muzikantům při používání tohoto přístroje určitě hodily – pět centimetrů široká

magnetická páska se do něj zakládala podobně „jednoduše“ jako do páskového magnetofonu. Použitá technologie byla podobná jako u profesionálního nahrávacího zařízení, které bylo představeno v roce 1956 a označeno Aplex VR 1000. Pro nahrávání se také používala magnetická páska. Až po

Historie videorekordérů



Ampex VR 1000

Skřín plná dvoupalcových magnetických pásek a obrovský ovládací panel – to bylo první černobílé nahrávací zařízení s cenou asi 50 000 USD.

Páskový záznam v ČST

Magnetický/páskový záznam nastoupil do československé televize v roce 1967. Použit byl 2" stroj - Quadruplex.



Video Home System (VHS)

V Japonsku začala firma JVC s prodejem svého systému VHS, který se velmi rychle rozšířil díky volnějším licenčním podmínkám



Video 2000

S vlastním videosystémem přišly i firmy Grundig a Philips. I ten ale navzdory svým výhodám podlehl komerčnímu úspěchu VHS.

1956

1961

1967

1971

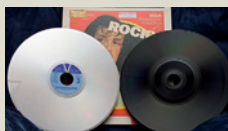
1975

1976

1979

Loewe Optacord 500

Tento objemný „videorekordér“ z Německa byl poprvé určen pro domácí použití.



DiscoVision

Tyto videodisky, předchůdci dnešních DVD a Blu-ray disků, se objevily mnohem (o 15 let) dříve než audio CD.

Betamax

Společnost Sony představila svůj domácí videosystém. Filmový průmysl však tento formát nepřijal, takže nakonec podlehl úspěšnějšímu, i když horšímu systému VHS.



FOTO: AMPEX, FLICKR/WBLO, NDR/ALDAG

uvedení mnohem praktičtější a cenově dostupnější videokazety se videorekordéry začaly masově prosazovat a mohla vznikat první „domácí kina“.


Válka formátů

Ke konci sedmdesátých let se objevilo několik vzájemně nekompatibilních systémů: Video Home System (VHS) od JVC, Betamax od Sony a Video 2000 od Philipsu a Grundigu. V polovině osmdesátých let se nejvíce prosadil systém VHS, a to především díky menším licenčním omezením. Konkurenční formáty bohužel nedokázaly využít toho, že byly o něco technicky vyspělejší.

Digitální věk

V roce 1986 se objevily disky Laser Disc – měly v průměru 30 cm, a byly tedy stejně velké jako gramofonové desky (LP). Podobně jako u DVD a Blu-ray disků na nich bylo možné přeskokovat na další kapitoly a obsahovaly i bonusy, jako audiokomentáře nebo trailery. Nadvládu VHS však tento systém neohrozil, protože neumožňoval nahrávání a cena byla příliš vysoká.

Ani formát Video CD, který se objevil v roce 1993, se neprosadil. V tomto případě se video v nízkém rozlišení ukládalo na normální disk CD. Až diskům DVD, které masově nastoupily na trh v roce 1995, se podařilo VHS kazety konečně pokořit.

S přelomem tisíciletí se zařízení pro domácí zábavu dále rozvíjela – především směrem k vyššímu rozlišení a k „zasítování“. Disky Blu-ray, kterým se nakonec podařilo zvítězit nad konkurenčním formátem HD-DVD, nabízejí zatím nepoznanou kvalitu zvuku i obrazu. V tu samou dobu se však obrazový a zvukový obsah snaží odpoutat od fyzického média: set-top boxy a multimediální televizory přehrávají filmy z webu, lokální sítě nebo z pevných disků a USB flash disků. Rozdělení klasického televizního vysílání a vybraných pořadů se stírá, protože internetové televizory (IPTV) dokáží přehrát živé vysílání i vybrané programy z internetu. 

AUTOR@CHIP.CZ



Laser Disc

Optický datový nosič s průměrem 30 centimetrů (jako LP) uchovával analogové video (s asi 400 řádky) a audiosignály. Disk byl oboustranný.



Video CD

Formát Video CD nabídl pouze VHS kvalitu. Populární se stal pouze u pirátských kopií filmů.



Panasonic DRM-E10

První DVD rekordér ukládal MPEG-2 data na tehdy hodně drahé disky DVD-RAM.

Startuje Blu-ray

Sony BDP-S1e byl přehrávačem Blu-ray disků první generace, který přinesl do obývacích pokojů obrazovou kvalitu skvělé úrovně.



Apple TV jako síťový přehrávač

Zařízení Apple TV přehrává média pouze ze sítě nebo z integrovaného pevného disku.

BUDOUCNOST

Trend: HD ve 3D

Standardem bude krystalicky čistý HD prostorový obraz. Zařízení v sobě budou integrovat stále více funkcí – budou fungovat jako HD přijímač, Blu-ray přehrávač nebo streamovací klient. Reproduktoři budou přijímat zvuk bezdrátově a přehrávač bude HD videosignál posílat do televize také vzduchem. Bezdrátové HDMI už funguje například u Philipsu SWW 1800 (na obrázku).



1986

1993

1995

1997

2000

2005

2006

2008

2020

DVD dobývá svět videa

Téměř dvacet let po VHS přichází na trh technologie DVD a nahrazuje metodu záznamu na magnetický pásek.

První české DVD

Byl vydán první český i evropský film na DVD – Kolja Jana Svěráka. Vydala jej firma Digital media Production. Prvním českým Blu-ray filmem se stal v dubnu 2008 Gympl Tomáše Vorla.



HD-DVD

Krátce před uvedením Blu-ray disků byl představen formát HD-DVD. Po asi třech letech byla produkce zařízení a médií ukončena.



Western Digital TV HD

Přehrávací zařízení, které nemá žádné vlastní médium – WD TV HD přehrává Full HD videa z USB disků na televizoru s HD rozlišením (připojených přes HDMI).



O2 TV

Telefónica O2 Czech spouští projekt internetové televize O2 TV. Uživatelé mohou díky ní sledovat živé televizní i rozhlasové vysílání, vybírat si z archivu a půjčovat si film

